

अरक्षिक लि० रसं वेत्ति रस+ठन् न०त० । रसानभिज्ञे
 'अरक्षिकेषु रहस्य निवेदनं शिरसि सा लिख' इत्युद्धृतः ।
 अराग पु० अभावे न० । १ अतुरागाभावे रङ्गनाभावे च
 न०ब० । २ रागशून्ये लि० । 'तमहमरागमदण्डम्' वेणी०
 अरागिन् लि० न रागी न०त० । विरक्ते स्त्रियां ङीप् ।
 अराजक लि० नास्ति राजा यत्न कप् । राजशून्ये
 देशादौ 'अराजको हि लोकोऽस्मिन् सर्वतो विद्रुते
 भवात्' मनुः । [दराजन्यप्रसूतितः' मनुः ।
 अराजन्य पु० न०त० । क्षत्रियभिन्ने 'राज्ञो न धनमन्विच्छे-
 अराजिन् लि० राजा अधिष्ठातृत्वेनाख्यस्य ग्रीह्या० इति
 न०त० । १ राजानधिष्ठिते 'वि पर्वताः अराजिनः'
 ऋ० १,७,२३ । अराजिनः राज्ञा केनचित्स्वामिना
 ऽनधिष्ठिताः' भा० । न राजते राज-इति । २ दीप्तिशून्ये
 लि० स्त्रियासुभयतो ङीप् ।
 अराजीव पु० अरम् चक्राङ्गं तत्साधनम् आजीवति
 आ+जोव अन् उप०स० । १ रथकारे । राजीव पद्मम्
 न०ब० । २ पद्मशून्ये जलादौ लि० ।
 अराति पु० न राति ददाति सुखं रा+क्तिच् न०त० । १ शत्रौ ।
 'देशः, सोऽयमरातिशोणितजलेर्वस्मिन् हृदाः पूस्ताः'
 वेणी० अरिशब्दे विवर्तितः । ज्योतिषोक्ते २ षष्ठ्याने ।
 'आरतिप्रणयोः षष्ठ्ये अस्मै स्मृत्यु रन्वयोः' इत्युक्तेः षष्ठ्याने
 अरिक्तशुभाशुभचिन्तनीययत्नास्तथात्वम् कामादिष्वान्तर-
 रिपुषु ३ षट्संख्यायां कामादीनामान्तरिपूषां संख्या-
 साध्यात् । ५ अभिगमनशीले च 'मा घान्ययौवनपुष्पमरा-
 तयः' ऋ० ७,८,५, । 'विन्वा अग्नौ अरातीः' ऋ०
 ८,७,८,२, अरातीः अभिगमनशीलाः शत्रवोवा भा०
 भावे क्तिन् अभावे न०त० । ६ दानाभावे स्त्री
 'मा नो अरातिरोयत' ऋ० २,७,२ । 'अरातिरदानम्
 शत्रुर्वा वेदे शत्रौ अरातिशब्दः स्त्री' भा० । अरातिरिवा-
 चरति । आत्मनः अरमिच्छति क्यच् अरातीयति ।
 शत्रुतुल्यमचरति तदिच्छति येत्यर्थे । 'य उक्त यजमने
 यारातीयति' यत० ब्रा० । योऽसम्यमरातीयात्' यजु०
 ११, ८० । [अथ० १०, ६, १ ।
 अरातीय लि० अरातिरिव आचरति अराति+क्यच्-उ ।
 शत्रुतुल्याचारशीले 'अरातीयोर्भ्रातृव्यस्य दुर्हृदः'
 अरातीयन् लि० अरातिमिच्छति वेदे भत्वर्थोयोर्वनिप्
 पूर्वैर्देदीर्घश्च । शत्रुतुल्याचारवति । 'अघायुरराती-
 वा मर्त्यवति हवेन' ऋ० २, १४, ७, ४ ।

अराधस् लि० राधः धननाम निरु० । तन्नास्ति यस्य ।
 धनरहिते 'कदामर्त्तमराधसम्' ऋ० १, ८, ८, 'अराध-
 सम् राधसा धनेन रहितम्' भा० 'पदा प्रणीं रराधसौ
 निवाधसं' ऋ० ८, ६, १, २ 'अराधसं धनहीनम् यज्ञञ्च' भा० ।
 अराय लि० नास्ति राधनं यस्य वेदे षच्-समा० । १ धनशून्ये
 स्त्रियां ङीष् ॥ 'अपष्टज्य वा यातृधानानप सव्यां अरायः'
 अथ० ४, १८, ८ रा+भावे षच् रायोयज्ञादौदानम् न०ब० ।
 २ तच्छून्ये लि० । 'नारायासो न ज्वल्लवः' ऋ० ८, ६, १, ११,
 'अरायाः अधनाः अहविष्का वा' भा० 'अरायेभ्यो-
 जिषत्वुभ्य इमं मे परिरक्षत' अथ० ८, २, २० ।
 अराल पु० ऋ-विच् अरमालाति आ+ला-क । १ सर्ज-
 रसे २ सप्तहस्तिनि । ३ कुटिले लि० । 'तत्त्वमरालयम-
 रालमरालकेशी' नैष० 'भित्त्वा निराकामदरालकेश्याः'
 रघुः 'नोवक्त्रमात्मीयमरालपक्ष्मणः' कुमा० । ४ वेष्ट्यायां स्त्री
 अरावन् लि० रा-वनिप् न०त० । अदातरि । 'अरावा
 चन मल्यः' ऋ० ८, ८, ४, 'पाहि धूर्त्तरावणः, ऋ० १, ३, ६,
 १५ स्त्रियां ङीप् वनोरश्च । अरावरी ।
 अरि पु० ऋ-इन् । १ शत्रौ २ रथाङ्गे, चक्रे, ३ विट्खदिरे,
 ४ कामक्रोधलोभमोहमदमात्सर्येषु षट्सु, तत्संख्यासाध्यात्
 ५ षट्संख्यायां, ६ ज्योतिषप्रसिद्धे लग्नावधिके षष्ठ्याने
 ७ ईश्वरे च । तत्र शत्रौ 'दूरात्प्रशमितारिभिः' 'विजि-
 तारिपुरः पुरः' रघुः । 'नारीणामनुकूलमाचरसि चेज्-
 जानासि' का० प्र० 'अरिकरिहरणार्थम्' लीला० । 'नारिं
 न मितं यं विद्यात्तं आङ्गेभोजयेत् द्विजम्' मनुः । चक्रे
 'गदारिखड्ग पद्मपृष्ठ' विष्णु ध्यानम् । कामादौ
 'कतारिषड्वर्गजयेन' किरा० । ईश्वरे अरिधामश् शब्दे
 ७ विट्खरि अरिभेदः । 'सितासितौ चन्द्रमसो न कश्चित्
 बुधः शशी सौम्यसितौ रवीन्दू । रवीन्दुमौसा रवितस्त्वमित्रा'
 इति ज्योतिषोक्तेषु रव्यादीनां ८ शुक्रमन्दादिषु । यथा
 रवेः शुक्रशनी, कुजस्य बुधः, बुधस्य शशी, शुरोः बुधशुक्रौ
 शुक्रस्य रविचन्द्रौ शनेः रविचन्द्रमौसाः । 'नीचस्थितेऽरि-
 गेहगेऽथ पराजिते वा जीवे श्वगौ व्रतविधौ श्रुतिकर्महीनः'
 ज्योति० एते च नैसर्गिका अरयः तात्कालिकास्तु 'वृहथदश-
 वित्तान्प्रविनाशस्थाः परस्परम् । तत्कालमित्राण्युज्यस्यः
 कैश्चिदुक्तोऽन्यथा रिपुः' ज्योतिषोक्तेः तत्काले तत्प्राशस्थ-
 यहापेक्षया २, ३, ४, १०, ११, १२ स्थानभिन्नेषु १, ५, ६,
 ७, ८, ९ स्थानेषु स्थिताः यहाः तथाहि कर्मकाले ये यहा
 यत्न राशौ तिष्ठन्ति तेषां यदपेक्षया १, ५, ६, ७, ८, ९ स्थान